

Propustka k lékaři 2022: kdy a na jak dlouho o ni smíte požádat?

mesec.cz/clanky/propustka-k-lekari

Propustka k lékaři. Kdy a na jak dlouho o ni smí zaměstnanec požádat?

Autor: Depositphotos

Kladete si otázky „Jak často mohu chodit k lékaři v pracovní době“, „Jak dlouhá je nezbytně nutná doba“ nebo „Kdy mi zaměstnavatel není povinen dát propustku“? Následující řádky vám poskytnou odpovědi na tyto i další otázky související s problematikou návštěvy lékaře v pracovní době.

Podmínky, kdy smí zaměstnanec navštívit svého lékaře během pracovní doby, podrobně definuje zákoník práce. Jedná se tedy o oblast pracovního práva a v zákoníku práce se píše, že **zaměstnanec má právo na poskytnutí placeného volna v případě potřeby**, avšak pouze na nezbytně nutnou dobu.

Návštěva lékaře v pracovní době dle zákoníku práce

Návštěva lékaře patří mezi tzv. osobní překážky v práci ze strany zaměstnance, které úplně popisuje zákoník práce č. 262/2006 Sb. Ten zároveň určuje, na co vše má zaměstnanec nárok (pracovní volno bez náhrady mzdy či pracovní volno s náhradou mzdy, a případně do jaké výše).

Zákoník práce č. 262/2006 Sb.

a) Pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu se poskytne na nezbytně nutnou dobu, bylo-li vyšetření nebo ošetření provedeno ve zdravotnickém zařízení, které je ve smluvním vztahu ke zdravotní pojišťovně, kterou si zaměstnanec zvolil, a které je nejbližší bydliště nebo pracoviště zaměstnance a je schopné potřebnou zdravotní péči poskytnout (dále jen „nejbližší zdravotnické zařízení“), pokud vyšetření nebo ošetření nebylo možné provést mimo pracovní dobu.

b) Bylo-li vyšetření nebo ošetření provedeno v jiném než nejbližším zdravotnickém zařízení, poskytne se pracovní volno na nezbytně nutnou dobu; náhrada mzdy nebo platu však přísluší nejvýše za dobu podle písmene a).

Dále se osobními překážkami v práci zabývá zvláštní právní předpis č. 590/2006 Sb. Toto nařízení stanovuje okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci, mezi které patří návštěva lékaře z různých důvodů.

Důvody, kdy smí zaměstnanec požádat o propustku k lékaři během pracovní doby:

- pracovnělékařská prohlídka nebo očkování související s výkonem práce
- vyšetření nebo ošetření

- **doprovod rodinného příslušníka** (dítě, partner/ka, manžel/ka, rodiče, prarodiče, příp. ostatní členové domácnosti) do zdravotnického zařízení k vyšetření nebo ošetření z důvodu předem stanoveného vyšetření, léčení či při náhlém onemocnění nebo úrazu.

Kdy vzniká nárok na propustku k lékaři

V první řadě je třeba zmínit, že zaměstnanec má nárok na pracovní volno z důvodu návštěvy lékaře pouze v případě, že dané vyšetření (ošetření) **nelze provést mimo pracovní dobu**. Na plánovaná vyšetření by se tak měl zaměstnanec objednávat ideálně mimo ni.

Jelikož se však běžně pracovní doba zaměstnanců a zdravotnických zařízení kryje, má zaměstnanec právo požádat svého zaměstnavatele o placené pracovní volno za účelem návštěvy lékaře.

Zaměstnavatel má právo posoudit, zda má zaměstnanec dle zákona nárok na pracovní volno také s ohledem na jeho pracovní dobu. Pokud má například zaměstnanec střídavou pracovní dobu (směny) nebo pracuje na zkrácený úvazek, **nemusí propustku k lékaři získat**. Záleží ale samozřejmě na dohodě mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.

Na která vyšetření lze získat propustku z práce

Zaměstnanec má dle zákona právo na návštěvu lékaře v pracovní době. To však neznamená, že může jít o jakékoliv vyšetření. Dle příslušného předpisu se tím myslí soubor lékařských úkonů nutných k určení diagnózy, příčin poruch zdraví či zdravotního stavu, nebo odborné lékařské ošetření konkrétního problému.

Poměrně krátkou dobu do tohoto souboru vyšetření patří také **rehabilitace předepsané odborným lékařem**. Opět ale pouze tehdy, nelze-li je vykonat mimo pracovní dobu zaměstnance.

Zaměstnanec naopak může „narazit“ například u preventivní dentální hygieny, kterou zaměstnavatel může, ale také nemusí brát jako nutné ošetření. Může mu ale poskytnout neplacené volno.

Co znamená „nezbytně nutná doba“

Vysvětlit je potřeba také pojem „nezbytně nutná doba“, což je doba, na kterou zaměstnanec propustku (pracovní volno) získá. **Nezbytně nutná doba není přesně stanovena zákonem**, ale odvíjí se od celkové doby strávené u lékaře, ale také dobou strávenou na cestě k lékaři a zpět do zaměstnání. Může se jednat o dvě hodiny, ale i o celý den.

Roli hraje důvod návštěvy a také adresa zdravotnického zařízení, respektive vzdálenost mezi místem výkonu práce zaměstnance a zařízením. Jinak bude dlouhá běžná prohlídka či kontrola, jinak objednaný zákrok (např. u zubaře). Na jinou dobu dostane pracovní volno zaměstnanec, jehož lékař se nachází pár minut od zaměstnání, na jinou zaměstnanec cestující k lékaři hodinu, či dokonce déle.

Kdy má zaměstnanec nárok na náhradu mzdy?

O tom, zda půjde o pracovní volno s náhradou, nebo bez náhrady mzdy, opět rozhoduje zákon. Na placené pracovní volno má zaměstnanec nárok, jedná-li se o **vyšetření jeho osoby, pracovnělékařskou prohlídku či doprovod blízkého rodinného příslušníka** k lékaři. Nárok na náhradu mzdy zaměstnanec ztrácí, jedná-li se o ostatní rodinné příslušníky.

Propustka k lékaři v jiném městě

Zdravotnickým zařízením je dle zákoníku práce myšleno takové zařízení, které se nachází co nejbližší pracovišti nebo bydlišti zaměstnance. Samozřejmě musí jít o zařízení, které poskytuje potřebnou zdravotní péči hrazenou smluvní pojišťovnou zaměstnance.

Pokud se zdravotnické zařízení nachází v jiném městě, či dokonce na druhém konci republiky, zaměstnavatel má právo náhradu mzdy omezit pouze na dobu strávenou u lékaře, **nikoliv však na cestu**. Výjimku samozřejmě představují akutní zdravotní potíže, případně typ vyšetření vykonávaného pouze v určitou denní dobu, kterou zaměstnanec nemůže nijak ovlivnit.

Vzor aneb jak má propustka k lékaři vypadat

Formu a podobu propustky k lékaři ani způsob prokazování návštěvy u lékaře zákoník práce neurčuje. Zaměstnavatel tak vůbec **nemusí prokázání návštěvy u lékaře vyžadovat**, mnohdy se spokojí jen s tím, že mu tento úmysl zaměstnanec oznámí s dostatečným předstihem.

Zaměstnavatelé mívají většinou připraven vlastní formulář propustky k lékaři, který je k dispozici na určeném oddělení nebo jej lze stáhnout na interních stránkách a následně vytisknout.

Online školení pro účetní 21. června 2023

- **Dovolená v hodinách teoreticky i prakticky**
- **Průměrný výdělek v souvislostech** ▪ **Návrh změn Zákoníku práce**

[Chci vědět víc](#)

Univerzální tiskopisy propustky k lékaři a jiných podobných formulářů dodávají také výrobci kancelářských a papírenských potřeb. **Vzor propustky k lékaři** v PDF formátu k vytisknutí je samozřejmě možné stáhnout na internetu a následně upravit dle potřeb zaměstnavatele.

Potvrzení „propustka k lékaři“ by mělo obsahovat následující informace:

- označení „Propustka k lékaři“,
- jméno a příjmení zaměstnance,
- datum a hodina odchodu k lékaři a návratu do zaměstnání,
- potvrzení data a hodiny odchodu od lékaře,

- podpis nadřízeného,
- potvrzení zdravotnického zařízení (podpis a razítko lékaře).

Může lékař odmítnout potvrdit propustku k lékaři?

Na propustce bývá obvykle kolonka, kterou vyplňuje ošetřující lékař či pověřený zaměstnanec zdravotnického zařízení. **Lékař je povinen propustku potvrdit**, a to na základě zákoníku práce, který všem fyzickým i právnickým osobám ukládá povinnost poskytnutí potřebné součinnosti. Lékař tedy nesmí žádost pacienta o potvrzení propustky odmítnout.

Vstoupit do diskuse (8 názorů)

Autor článku

Redakce

Kolektiv redaktorů serveru Měšec.cz.

Mě by stačilo, pokud bych nemusela napracovávat hodiny za lékaře. Prostě by mi zaměstnavatel odpočetl mzdu. Proč tato možnost není zakotvena v zp?

PRO